

T. C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1072 /1782

15 / 4 / 2005

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

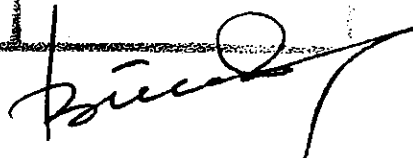
Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 04/04/2005 tarihinde kararlaştırılan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih	27.4.2005 4/1014
K. Md.	ERDOĞAN
Başbakan	

GEREKÇE

31 Ekim 1993 tarihinde Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) üyesi dokuz ülkenin imzaladığı bir Bildiri ile kurulan KEİPA'nın, 1995 yılında Yunanistan'ın, 1997'de Bulgaristan'ın ve son olarak da 2004 yılında Sırbistan ve Karadağ'ın katılımıyla 14 üyesi bulunmaktadır. Sekretaryası İstanbul'da olan KEİPA, KEİ'nin parlamentolar arası işbirliği boyutunu oluşturmakta ve KEİ hedeflerine ulaşılması için çalışmaktadır.

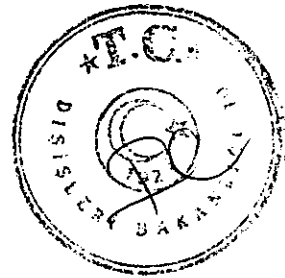
Uluslararası kuruluşlarda evsahibi ülke anlaşması ile bağışlıklar ve ayrıcalıklar protokolü mutaden yapılmaktadır. Bu çerçevede 31 Ekim 2003 tarihinde Azerbaycan'da yapılan KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi 9. Toplantısı'nda "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Ayrıcalık ve Bağışlıklarına Dair Protokol" 11 üye ülke tarafından imzalanmıştır.

Protokol, KEİPA binasının ve arşivlerinin dokunulmazlığını sağlamakta ve üye ülkeler Parlamentolarının temsilcileri ile KEİPA görevlilerinin toplantılar sırasında görevlerini layıkıyla yerine getirebilmeleri için gerekli bağışlıkları düzenlemektedir.

Öte yandan, 25 Nisan 2002 tarihinde Kiev'de imzalanan KEİPA Evsahibi Ülke Anlaşması 5/2/2003 tarihli ve 4808 sayılı Kanunla uygun bulunması üzerine 4/6/2003 tarihli ve 2003/5718 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanmıştır.

KEİPA Ayrıcalık ve Bağışlıklar Protokolünün bir benzeri olan KEİ Ayrıcalıklar ve Bağışlıklar Protokolü ise 18/10/2001 tarihli ve 4716 sayılı Kanunla uygun bulunması üzerine, 17/12/2002 tarihli ve 2002/4975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanmıştır.

KEİPA Sekretaryası İstanbul'dadır. Ayrıca, KEİPA üyeliğimiz bu Protokole taraf olmamızı gerektirmektedir.

T/ 360

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİNİN AYRICALIK VE BAĞIŞIKLIKLARINA DAİR PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

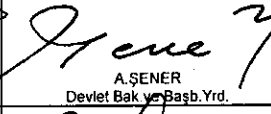

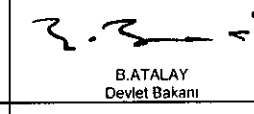
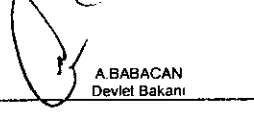

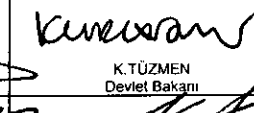
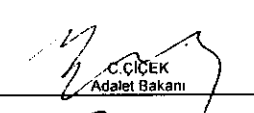
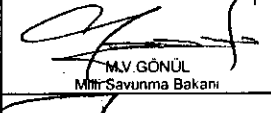
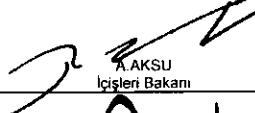
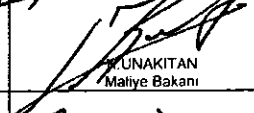

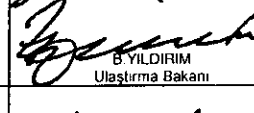
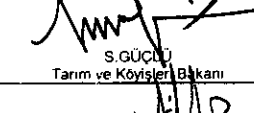
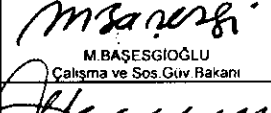
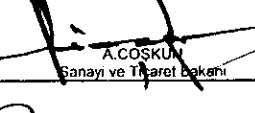
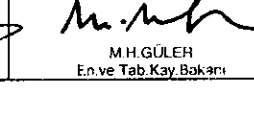

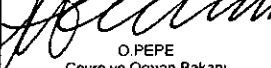
Madde 1- 31 Ekim 2003 tarihinde Bakü'de imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M.V. GÖNÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL Mim. Savunma Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 M. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. FEZELİ Bilgi, Kültür ve İletişim Bakanı	 R. AKDAĞ Sanayi ve Ticaret Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köy İşleri Bakanı	 M. BAŞEĞİOĞLU Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER E. ve Tab. Kay. Bakanı
 A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1072

424

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ'NİN AYRICALIK VE BAĞIŞIKLIKLARINA DAİR PROTOKOL

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na Üye Devletler – Arnavutluk Cumhuriyeti, Ermenistan Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Bulgaristan Cumhuriyeti, Gürcistan, Yunanistan Cumhuriyeti, Moldova Cumhuriyeti, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Şartı'nın 20nci Maddesi'ne göre Üye Ülkelerin ulusal parlamentolarını temsil eden Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Karadeniz işbirliği sürecine istişari düzeyde sürekli destek sağladığını, keza 25 Haziran 1992 tarihinde İstanbul'da kabul edilen "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Zirve Deklarasyonu", müteakip Zirve Toplantılarında alınan kararlar ve 26 Şubat 1993 tarihinde İstanbul'da kabul edilen "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Kurulmasına Dair Deklarasyon" muhteviyatında yer alan ilkeler çerçevesinde KEİPA'nın, KEİ hedeflerine ulaşılması için KEİ ile yakın işbirliği içerisinde çalışmakta olduğunu dikkate alarak;

İşbirliği ve etkileşimi daha da etkinleştirmek için kamu desteği oluşturulmasına, bölgede istikrar ve barışın teşvik edilmesine ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin ilke ve amaçlarının gerçekleştirilmesine yardımcı olmak üzere KEİ Parlamenter Asamblesi'nin oynayabileceği rolü gözönünde bulundurarak;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına dair bir Ek Protokol'ün, KEİ ilke ve hedefleri doğrultusundaki Asamble faaliyetlerine yardımcı olacağına inanarak;

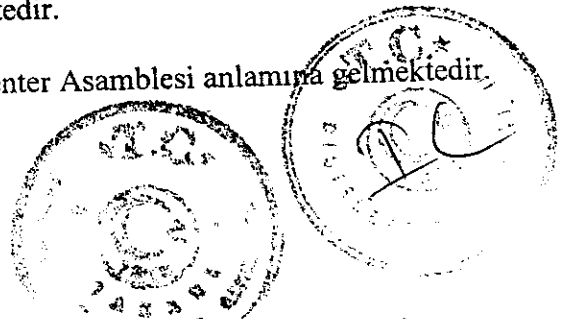
Aşağıdaki hususlarda anlaştılar:

BÖLÜM I **Tanımlar**

Madde 1

İşbu Protokolün amaçları bakımından:

- "Şart", 5 Haziran 1998 tarihinde Yalta'da kabul edilen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Şartı anlamına gelmektedir.
- "Konsey", KEİ Teşkilatı'nın Dışişleri Bakanları Konseyi anlamına gelmektedir.
- "Üye Devletler", 5 Haziran 1998 tarihinde Yalta'da kabul edilen KEİ Şartı'na ve işbu Ek Protokol'e taraf olan Devletler anlamına gelmektedir.
- "KEİPA", Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi anlamına gelmektedir.

e) "Üye Devletlerin Parlamentolarının Temsilcileri", ilgili ulusal parlamentolar tarafından tayin edilmiş olan ulusal delegasyonlar ile KEİPA ve organlarının çalışmalarına iştirak eden yedek delegeler, danışmanlar, teknik uzmanlar ve ulusal delegasyonların sekreterleri anlamına gelmektedir.

f) "KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryası", Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın Daimi Uluslararası Sekreteryası anlamına gelmektedir.

g) "Uluslararası Sekreteryaya Personeli", KEİPA Uluslararası Sekreteryası'nın yönetici personeli, profesyonel personeli ve teknik personeli anlamına gelmektedir.

h) "KEİPA Malvarlığı", KEİPA tarafından yerine getirilen resmi görevlere uygun olarak KEİPA'ya ait olan, KEİPA tarafından sahip olunan ve/veya denetlenen fon ve diğer mülkler dahil her türlü malvarlığı anlamına gelmektedir.

i) "Bina", mülkiyetine bakılmaksızın sadece KEİPA amaçları için kullanılan bina veya bina kısımları ile bunlarla ilintili arazi anlamına gelmektedir.

j) "Arşiv", KEİPA'ya ait olan veya onun tarafından muhafaza edilen kayıtlar, yazışmalar, dokümanlar, muhasebe kayıtları ve tüm mali dokümanlar, müsveddeler, sabit ve hareketli resimler ile filmler, ses kayıtları, bilgisayar programları, yazılı malzemeler, video bantları ve diskleri, veri taşıyan diskler ve bantlar anlamına gelmektedir.

BÖLÜM II

Mülk

Madde 2

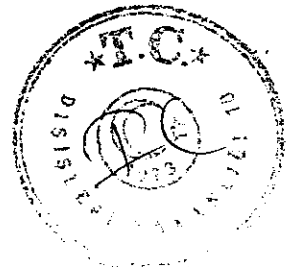
KEİPA, malvarlığı ve malları nerede olursa olsun ve kim tarafından tutulursa tutulsun, her türlü hukuki işlemde, özel durumlarda Konseyin aldığı bir karar ile bu bağışıklığın kaldırılması yetkisini vermesi dışında, bağışıklığa sahip olacaktır. Ancak bu bağışıklığın kaldırılmasının, malvarlığına el konulması veya alıkonulması ile ilgili önlemler alınmasını kapsamayacağı kabul edilmiştir.

Madde 3

KEİPA binası dokunulmazlığa sahiptir.

Madde 4

KEİPA arşivleri ve genel olarak sahip olduğu yahut muhafaza ettiği tüm dokümanlar nerede bulunurlarsa bulunsun dokunulmazlığa sahiptir.

BÖLÜM III**Üye Devletlerin Parlamentolarının Temsilcileri****Madde 5**

Üye Devletlerin Parlamentolarının Temsilcileri; KEİPA toplantıları sırasında görevlerini yerine getirirken ve bu toplantı yerlerine gidişleri ve dönüşleri sırasında aşağıdaki ayrıcalık ve bağışıklıklardan istifade edeceklerdir:

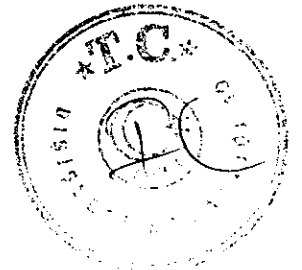
- a) tutuklanma ya da göz altına alınmasından ve şahsi valizlerine el konulmasından bağışıklık ve temsilci sıfatıyla vermiş oldukları sözlü ya da yazılı ifadeler ile tüm eylemlerine ilişkin her türlü yasal süreçten muafiyet;
- b) bilgisayar programları, video bantlar veya veri ihtiva eden diskler de dahil olmak üzere zilyetliklerindeki her türlü kağıt ve belgenin dokunulmazlığı vardır;
- c) kriptoyu kullanabilirler ve kurye vasıtasıyla yahut Üye Devletlerin diplomatik misyonları vasıtasıyla mühürlü çanta içerisinde kağıt veya muhaberat teslim alabilirler;
- d) görevlerini ifa etmek üzere ziyaret ettikleri yahut üzerinden geçtikleri bir KEİ Üyesi Devlette mevcut olan göç kısıtlamalarından, yabancı kayıtlarından veya ulusal hizmet yükümlülüklerinden eşleri ile birlikte muafırlar;
- e) gümrükler ve döviz kontrolü muvacehesinde ise, kendilerine:
  - geçici bir görev ile yurtdışına giden kıdemli memurlara hükümetleri tarafından verilmiş olan kolaylıklar aynen tanınır,
  - başka Üye Devletlerin hükümetleri tarafından, geçici resmi görevle gelen yabancı hükümetlerin temsilcilerine tanınan kolaylıklar aynen tanınır.

Madde 6

Üye Devletlerin Parlamentolarının Temsilcilerinin ifade özgürlüklerinin ve görevlerini yerine getirirken bağımsızlıklarının temini maksadıyla; görevlerini yerine getirirken sarf ettikleri sözlü yahut yazılı sözcükler ve her türlü eylemleri ile ilgili hukuki takibat bağışıklığı, ilgili şahıslar bu görevleri ifa etmekten artık sorumlu olmasalar dahi devam edecektir.

Madde 7

Ayrıcalık ve bağışıklıklar Üye Devletlerin Parlamentolarının Temsilcilerine bireylerin şahsi istifadesi için değil ancak KEİPA çerçevesindeki görevlerini bağımsız bir şekilde yerine getirmelerini sağlamak maksadıyla verilmektedir. Dolayısıyla, bir üye Devlet, kendi görüşüne göre, bağışıklığın adaletin yerine getirilmesine engel olduğu veya uğruna tanındığı amaca zarar gelmeksizin kaldırılabilen düşüncesinde bulunduğu tüm hallerde kendi Parlamentosunun temsilcisinin muafiyetini kaldırma hakkına sahiptir.

Madde 8

5, 6 ve 7 inci Maddelerin hükümleri, Üye Devletin Parlamentosunun temsilcisi ile o Devlet arasında uygulanmayacaktır.

BÖLÜM IV**Uluslararası Sekreteryaya Personeli****Madde 9**

5, 6, 7 ve 8 inci maddelerin hükümleri, Uluslararası Sekreteryaya personeline, KEİPA toplantıları sırasında görevlerini ifa ederken ve bu toplantılara gidiş ve dönüşleri sırasında uygulanacaktır.

BÖLÜM V**Anlaşmazlıkların Halli****Madde 10**

İşbu Protokol'ün tefsiri yahut tatbikinden mütevellit Üye Devletler arasında doğacak olan her türlü anlaşmazlık istişare edilecektir. Şayet bunun sonucunda bir anlaşmaya varılamaz ise, ilgili taraflar anlaşmazlık konusunu, değerlendirme yapılabilmesi ve uluslararası hukuka uygun biçimde gerekli işlemlerin yapılabilmesi için Konsey'e sunacaklardır.

BÖLÜM VI**Son Hükümler****Madde 11**

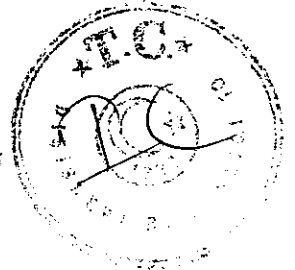
İşbu Protokol'de yeralan hiçbirşey, KEİPA'nın Şart'ın 20nci Maddesi çerçevesindeki KEİ'yle ilgili kuruluş statüsünü doğrudan ya da dolaylı olarak değiştiremez.

Madde 12

1. İşbu Protokol, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na Üye tüm Devletlerin imzasına ve katılımına açıktır.
2. İşbu Protokol, onay, kabul veya tasvibe tabidir.
3. Onay, kabul, tasvip veya katılım belgeleri KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryasına tevdi edilecektir.

Madde 13

İşbu Protokole, 8. ve 9. madde hükümleri dışında, çekince konulamaz.

Madde 14

1. İşbu Protokol, imzacı dokuz Devletin onay, kabul veya tasvip belgelerini tevdi ettikleri tarihi takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Protokolü, yürürlüğe girmesinden sonra onaylayan, kabul, tasvip eden veya katılan her bir Devlet için Protokol, Devletin ilgili belgeyi tevdi ettiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 15

1. Herhangi bir Üye Devlet, işbu Protokol'e değişiklik teklifinde bulunabilir.
2. Teklif edilen herhangi bir değişiklik metni, KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryası vasıtasıyla Teşkilat üyesi Devletlere dağıtılacak ve değerlendirme ve onay için Konsey'e sunulacaktır.
3. Yukarıdaki 2nci paragrafa uygun olarak onaylanmış olan işbu Protokole ilişkin değişiklikler, Üye Devletlerin onay, kabul veya tasvibine tabi olacak ve Madde 14'te belirtilen usule uygun olarak yürürlüğe girecektir.

Madde 16

İşbu Protokol'ün aslı, İngilizce dilinde tek nüsha olarak Depozitör makama teslim edilecektir.

Aşağıda imzası bulunan yetkililer bu hususları tasdiken işbu Protokol'ü imzalamışlardır.

Bakü'de, ikibinüç yılının Ekim ayının otuzbirinci gününde imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti adına	(imza)
Ermenistan Cumhuriyeti adına	(imza)
Azerbaycan Cumhuriyeti adına	(imza)
Bulgaristan Cumhuriyeti adına	(imza)
Gürcistan adına	(imza)
Yunanistan Cumhuriyeti adına	(imza)
Moldova Cumhuriyeti adına	(imza)
Romanya adına	(imza)
Rusya Federasyonu adına	(imza)
Türkiye Cumhuriyeti adına	(imza)
Ukrayna adına	(imza)

